

De Lluch a la solució passant per Bildu

En funció del relat i els actors que s'imposin en la lluita política (i gairebé cultural) al govern espanyol es pot obrir algun camí d'entesa. Avui també són notícia la desescalada amb bars, la llengua de Colau, el PDECat que busca l'escalada, el català del País Valencià i Joan Fuster

[noinput]

Rep El Despertador cada matí al teu correu (<http://www.naciodigital.cat/despertador>)

Dissabte va fer vint anys que ETA va assassinar Ernest Lluch i ha estat, sens dubte, el personatge del cap de setmana a molts mitjans. Va destacar com a historiador, com el ministre socialista que va convertir en universal la sanitat, i també es va fer notar en les facetes de barcelonista i melòman, les seves dues grans aficions. Lluch era un català que va fer política a Madrid, que coneixia el País Valencià i que entenia Euskadi.

La primera part de la seva carrera va estar marcada per la petjada a Sanitat i per la polèmica que el va envoltar quan es va negar a presentar les esmenes del PSC contra la LOAPA (https://elpais.com/diario/1981/12/22/espana/377823607_850215.html), que la UCD i el PSOE van ordir com una resposta política -que fins i tot el TC va censurar (avui no ho faria!) - a la inquietud dels sectors més involucionistes després del 23-F. I l'etapa final centrada en la feina acadèmica i amb una presència pública als mitjans.

Lluch va ser dels que es va esgargamellar reclamant diàleg i sortides acordades al conflicte basc. Els que no en volien, i que amb el pas dels anys van acabar entregant les armes i rendint-se sense contrapartides, el van fer callar de cop aquella nit a Barcelona. Van fer, sense voler-ho, el joc als que, a l'altra banda, tampoc volien parlar.

Ha plogut molt, i l'esquerra abertzale ha fet, amb el lideratge de figures com Arnaldo Otegui o Rafa Díez Usabiaga, un trànsit intel·ligent i necessari que no es pot obviar i que ha dut els seus hereus a sumar noves complicitats i tenir més suport polític que mai. I, és clar, això no agrada ni a les tres dretes ni als sectors més conservadors del PSOE, que no són pas marginals.

Bildu, com ERC i el BNG, intenta convertir en clau els seus vots al Congrés en assumptes com ara els pressupostos o la desconstrucció del rajoyisme, acabant amb una reforma laboral que ens ha fet més precaris o d'una llei Wert que atacava l'escola pública i en català i que ahir mateix les dretes defensaven als carrers de Madrid després de la seva derogació (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212026/espanyolisme-es-manifesta-contra-llei-celaa-amb-plana-major-pp-al-capdavant>).

Als beneficiaris del règim del 78 i a la dreta més dura tant els fa que ETA faci gairebé una dècada que no mata, que faci més de dos anys que s'ha dissolt o que algunes víctimes, com Gorka Landaburu o Rosa Lluch (https://www.eldiario.es/catalunya/politica/rosa-lluch-no-dudo-sinceridad-otegi-izquierda-abertzale-hechos-demuestran-han-alejado-violencia_128_6447013.html), reconeixin públicament la sinceritat de la feina feta a banda i banda per recosir la societat basca. Els mateixos que apel·len als centenars de morts d'ETA no tenen problemes per defensar la impunitat de la guerra bruta, els pactes amb Vox -que cada dia ataca sense manies els valors democràtics i atia l'odi-, o fer costat a un partit orgullós d'haver estat fundat per set ministres de Franco.

On és el límit? Quants anys han de passar? Qui i com decideix quan s'ha "condemnat" prou? L'ombra d'ETA és utilitzada encara pels sectors més involucionistes, que prefereixen una política espanyola condicionada per Ciutadans o el PNB, que sempre posa preus més "raonables" i queda bé a la foto. De fet, els nacionalistes bascos se n'han fet amb tots els presidents de la democràcia espanyola.

Pactar amb Bildu -i amb ERC, el BNG, Compromís i Més País- o entendre's amb Cs, el PNB i tal vegada amb el PDECat. És la disjuntiva que tortura Pedro Sánchez i que, lògicament, tindrà també incidència en la seva política amb Catalunya. Per ara els pressupostos estan, per obra i iniciativa de Pablo Iglesias, més encarats amb les esquerres nacionals que amb els segons. Només el PNB s'hi pot acabar sumant en l'intent de mantenir el monopoli de la representació dels bascos que l'apartheid a l'esquerra abertzale li ha regalat sempre.

Més enllà de les polítiques econòmiques i socials, més rellevants que mai en el temps de reconstrucció que ens tocarà viure, de la legislatura espanyola no se'n pot esperar massa en clau catalana. Fer-ho seria caure en un cínic autoengany o en una innocència incomprensible a hores d'ara. Però en funció del relat i dels actors que s'imposin en la lluita política (i gairebé cultural) dins del govern espanyol, els pròxims anys es poden obrir uns camins o uns altres.

» Per cert, que avui comença, tímidament, la desescalada de la segona onada i les vacunes sembla que seran imminents, malgrat que centralitzades segons que va explicar ahir Pedro Sánchez (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212043/sanchez-anuncia-unica-estrategia-vacunacio-tota-espanya>) . El més visible seran, de nou, bars i restaurants oberts (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212041/coronavirus-catalunya-desescalada-restriccions-covid-pandemia-mesures-fases-covid19>) . El Govern ha acabat de concretar aquest cap de setmana les mesures després d'uns dies políticament molt difícils. N'he escrit aquesta opinió (<https://www.naciodigital.cat/opinio/22364/liders-oposicio>) .

Avui no et perdis

» Setmana d'enquestes: l'independentisme creix o cau?, què passarà el 14?F?, entrarà el PDECat? (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211978/setmana-enquestes-independentisme-creix-cau-passara-14-f-entrara-pdecat>) ; per Roger Tugàs Vilardell.

» Opinió: «Cuinar les dades per no enganyar la ciutadania» (<https://www.naciodigital.cat/opinio/22368/cuinar-dades-no-enganyar-ciutadania>) ; per Jordi Muñoz.

» Anàlisi | I si les eleccions no són el 14 de febrer? (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211936/si-eleccions-no-son-14-febrer>) ; per Joan Serra Carné.

» Demòcrates busca el suport de l'ANC mentre anima un front electoral unilateralista (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211965/democrates-busca-suport-anc-mentre-anima-front-electoral-unilateralista>) ; per Jordi Velert.

» Fil directe: «On és Pedro Sánchez?» (<https://www.naciodigital.cat/opinio/22372/es-pedro-sanchez>) ; per Germà Capdevila.

» La UDEF entra a la Generalitat i la Diputació per les subvencions al Consell Esportiu de l'Hospitalet (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211955/udf-entra-generalitat-diputacio-subvencions-al-consell-esportiu-hospitalet>) ; per Roger Tugàs Vilardell.

» Entrevista a José Antonio Martín Pallín: «Els presos sortiran abans amb l'indult; la reforma de la sedició no resoldrà res» (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211835/jose-antonio-martin-pallin-presos-sortiran-abans-amb-indult-reforma-sedicio-no-resoldra-res>) ; per Bernat Surroca.

» La disputa perpètua a l'Estat pel sistema educatiu: vuit lleis en 40 anys (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211951/disputa-perpetua-estat-sistema-educatiu-vuit-lleis-40-anys>) ; per Sara González

» Què es pot fer i què no a partir d'aquest dilluns a Catalunya? (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212041/coronavirus-catalunya-desescalada-restriccions-covid-pandemia-mesures-fases-covid19>)

» Entrevista a Àlex Arenas: «Madrid no ho ha fet millor» (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211930/alex-arenas-madrid-no-fet-millor>) ; per Pep Martí.

» Opinió: «Política per adults» (<https://www.naciodigital.cat/opinio/22374/politica-adults>) ; per Montserrat Tura.

» Entrevista a Yayo Herrero: «Mantenir l'actual model econòmic i la salut de tots és incompatible» (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211974/yayo-herrero-mantenir-actual-model-economic-salut-tots-es-incompatible>) ; per Pep Martí.

» Allau de crítiques a Ada Colau per bandejar el català a les seves xarxes socials (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212045/allau-critiques-ada-colau-bandejar-catala-seves-xarxes-socials>) ; per Àlvar Llobet.

» De Franco a Felip VI, 45 anys de monarquia d'herència franquista (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211950/franco-felip-vi-45-anys-monarquia-herencia-franquista>) ; per Pep Martí.

» Futbolística | Bloody Sunday 1920: el dia més sagnant en la guerra per la llibertat d'Irlanda (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211980/bloody-sunday-1920-dia-mes-sagnant-guerra-llibertat-irlanda>) ; per Ramon Usall.

El passadís

El PDECat és un partit acostumat a governar i li costa encara ubicar-se en el seu nou rol. En alguna enquesta, com ara la del CEO (<https://www.naciodigital.cat/noticia/211940/erc-guanyaria-eleccions-amb-claredat-independentisme-sumaria-mes-50-dels-vots?rlc=p1>) , comença a treure el cap, però la candidatura que encapçalà Àngels Chacón és encara lluny d'una expectativa satisfactòria. Entre diversos quadres del partit hi ha consens que **cal mossegar més al Govern per la gestió que està fent de la pandèmia**. En el descontent independentista pel tracte que reben de Junts i ERC els autònoms o les famílies consideren que hi pot haver una bona bossa de vots. Les enquestes només els detecten, però, una frontera electoral amb el partit de Carles Puigdemont. Hauran de fer oposició, això sí.

Vist i llegit

Una de les croades dels animalistes és contra l'ús de pell animal per la moda. Els abrics de visó són un clàssic i la pandèmia ha tornat a l'actualitat aquest petit mamífer després que s'advertís que el virus podia mutar en ells i transmetre's als humans. A Dinamarca se n'han sacrificat 17 milions enmig d'una forta polèmica que ha provocat ja dimissions. **Carles Cols** i **Juan Ruíz** expliquen en aquest reportatge (https://www.elperiodico.com/es/cuaderno/20201120/covid-condena-a-sacrificar-38-millones-de-visones-en-europa-8210889?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=cm) la situació d'aquesta espècie de la família de les musteles a *El Periódico*. Per fer un abric, cal sacrificar-ne 60.

L'efemèride

Tal dia com avui de l'any 1983 s'aprovava a les Corts valencianes **la llei d'ús i ensenyament del valencià**. La norma, que pretenia normalitzar el català que es parla al País Valencià, va ser aprovada pel govern socialista sobre les cendres de l'anomenada "batalla de València", que va enfrontar els partidaris de la unitat de la llengua i els blavers, promotors del secessionisme lingüístic i centrats a negar qualsevol vincle polític o cultural entre els territoris de parla catalana. La llei va permetre normalitzar l'ensenyament en llengua pròpia, que amb l'arribada del PP al govern es va desvirtuar per una minsa oferta de places que encara s'acusa i que n'explica la mala salut.

L'aniversari

Un dels protagonistes d'aquesta "batalla de València" va néixer el 23 de novembre de 1922 a Sueca, la capital de la Ribera Baixa, i en aquesta mateixa població va morir el 1992. Es tracta de l'assagista i articulista **Joan Fuster**, l'intel·lectual més influent del segle XX al País Valencià. Amb una visió moderna i atrevida va reformular la identitat valenciana en un marc més ampli, el dels Països Catalans. Un terme que, com el de País Valencià, ell va posar en circulació. El seu llibre *Nosaltres els valencians* és encara d'una gran vigència i el seu estil mordaç i irònic el va fer popular. El brillant *Diccionari per a ociosos* cal revisar-lo tot sovint.

De material per atansar-vos a ell n'hi ha, per sort, un munt. He triat quatre vídeos que us en donaran una bona perspectiva: l'entrevista que Montserrat Roig li va fer (<https://www.youtube.com/watch?v=KbzobJn9nrw>) al circuit català de TVE el 1977; el reportatge de TVE (<https://www.youtube.com/watch?v=TwYmXu96NHc>) *El País Valencià de Joan Fuster* de l'any 1983, que va crear una forta polèmica per les queixes blaveres; el documental (<https://www.youtube.com/watch?v=8iQ9NI2N7C4>) *Ser Joan Fuster* que va produir el 2013 la Universitat de València; i, finalment, per veure el seu vessant més reivindicatiu, el seu memorable míting a l'Aplec de Castelló (<https://www.youtube.com/watch?v=CrUwGcBXz-8>) organitzat per Acció Cultural el 25 d'abril de 1982.

Ferran Casas i Manresa
subdirector de NacióDigital

? (<http://www.naciodigital.cat/noticia/117667/13/octubre/veiem/tribunals/nou>)

Vols que t'arribi El Despertador de **NacióDigital** cada matí al teu correu electrònic?
Fes clic aquí per rebre'l (<http://www.naciodigital.cat/despertador>)